

POSTANOWIENIE

Dnia 7 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)
SSN Bohdan Bieniek (sprawozdawca)
SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku Klubu Sportowego "P." w B.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.
o składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 7 lutego 2017 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...] z
dnia 30 marca 2016 r., sygn. akt III AUa ... /15,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 30 marca 2016 r., Sąd Apelacyjny [...] – w sprawie z odwołania Klubu Sportowego „[...]” [...] przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne – odrzucił skargę kasacyjną odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 12 listopada 2015 r., oddalającego apelację odwołującego się od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w [...] z dnia 25 lutego 2015 r., wydanego w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. o składki na ubezpieczenie społeczne.

W dniu 18 lutego 2016 r. pełnomocnik wnioskodawcy złożył skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego od opisanego wyżej wyroku Sądu Apelacyjnego.

W uzupełnieniu skargi kasacyjnej została wskazana wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 8.165,00 zł.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego orzeczenia uznał za chybione powoływanie się przez wnoszącego skargę na art. 398² § 1 k.p.c., gdyż spór, w ocenie Sądu drugiej instancji, dotyczył prawa majątkowego o wartości niższej od 10.000 zł, a sprawa, której przedmiot określała zaskarżona decyzja organu rentowego, jest sprawą o wysokość składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, a nie sprawą o objęcie ubezpieczeniem społecznym. W ocenie Sądu Apelacyjnego, przedmiotem sporu jest wyłącznie wysokość składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, którego wartość zaskarżenia została określona na kwotę 8.165,00 zł. W konsekwencji przedmiotem sporu w sprawie jest prawo majątkowe, sprowadzające się do wysokości składek, gdzie wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 10.000 zł. Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny uznał, że sprawa ma charakter majątkowy, w której o dopuszczalności skargi kasacyjnej decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia. Tym samym w rozpoznawanej sprawie, ze względu na niższą niż wymagana wartość przedmiotu zaskarżenia, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna.

W zażaleniu na powyższe postanowienie skarżący - Klub Sportowy „[...]” [...] - zarzucił rozstrzygnięciu naruszenie przepisów postępowania mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy w postaci przepisów art. 398² § 1 k.p.c. w związku z przepisem art. 398⁶ § 2. k.p.c., poprzez wadliwą interpretację przepisu art. 398² § 1 k.p.c. zakładającą z góry, że każda sprawa, wywołana odwołaniem od decyzji organu rentowego, ustalającej wysokość należnych składek jest, w rozumieniu przepisu art. 398² § 1 k.p.c., sprawą o prawo majątkowe nie zaś sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W uzasadnieniu swego stanowiska skarżący wskazał, że w przedmiotowej sprawie nie jest istotna wysokość składek wyliczonych przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. Istota sporu sprowadza się zaś do tego, czy organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję zasadnie objął obowiązkiem ubezpieczenia społecznego wymienione w niej osoby, dokonując jednocześnie zmiany kwalifikacji podstaw ich zatrudnienia z umów o dzieło na umowy zlecenia. W dalszej części zażalenia, odwołano się do poglądu Sądu Najwyższego z dnia 9 października

2002 r. (II UZ 94/02, LEX nr 77186), zgodnie z którym odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu ubezpieczeń społecznych dotyczącej wymiaru i poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego kwalifikuje się jako sprawa o prawa majątkowe w rozumieniu art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., a nie jako sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (art. 392¹ § 1 zdanie drugie k.p.c.), zarzucając, że Sąd drugiej instancji, kierował się tezą tego orzeczenia uznając tę interpretację za oczywistą. Skarżący podniósł także, że decyzja organu rentowego ustalająca wysokość należnych, zdaniem tego organu, składek, nie była poprzedzona decyzją o objęciu osób w niej wymienionych obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Mając powyższe na uwadze skarżący domagał się jego uchylenia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

Skarga kasacyjna, jako wyjątkowy środek prawny, może być wniesiona do Sądu Najwyższego z zachowaniem reguł wymienionych w art. 398¹ – 398²¹ k.p.c. Stosownie do art. 398² § 1 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Oznacza to, że poza wyżej wymienionymi wyjątkami, wartość przedmiotu zaskarżenia będzie decydowała o dopuszczalności skargi kasacyjnej w każdej innej sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Przedmiotem rozpoznania sprawy z zakresu ubezpieczeń społecznych jest odwołanie od decyzji organu rentowego, które powinno zawierać wskazanie konkretnej zaskarżanej decyzji (art. 477¹⁰ § 1 k.p.c.). W odwołaniu wnioskodawca zaskarżył wskazaną przez siebie decyzję organu ubezpieczeń społecznych z dnia 28 października 2014 r., w której obciążono wnioskodawcę obowiązkiem zapłaty

zaległych składek z tytułu ubezpieczenia społecznego, ubezpieczenia zdrowotnego zatrudnionych przez niego trenerów, za lata 2008 - 2011. Wysokość zadłużenia wraz z należnymi odsetkami określono na kwotę 8.614,26 zł. Z treści zaskarżonej decyzji wynika, że organ ubezpieczeń społecznych nie orzekał o podleganiu lub niepodleganiu obowiązkowi ubezpieczeń społecznych, ale na podstawie art. 83 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.), wskazał, że wnioskodawca jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne. W konsekwencji, należy wskazać, że przedmiotem sporu – wyznaczonym przez treść decyzji organu rentowego – jest wyłącznie wysokość składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, a nie objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Tymczasem uzasadnienie zażalenia oparte jest na założeniu, że spornym w sprawie nie jest wysokość wyliczenia składek przez organ rentowy, lecz zasadność objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego osób wymienionych w treści zaskarżonej decyzji. Twierdzenie to ma zaś prowadzić do wniosku, że jest to sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i w związku z tym stosownie do treści art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Takie założenie rozpatrywanego zażalenia jest błędne.

Oceny skarżącego nie konwaliduje przywołany w zażaleniu judykat Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2002 r., zgodnie z którym odwołanie wnioskodawcy od decyzji organu ubezpieczeń społecznych dotyczącej wymiaru i poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego kwalifikuje się jako sprawa o prawa majątkowe w rozumieniu art. 392¹ § 1 zdanie pierwsze k.p.c., a nie jako sprawa o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (art. 392¹ § 1 zdanie drugie k.p.c.). Wręcz przeciwnie, w obu przypadkach zaskarżona decyzja organu rentowego odnosiła się w swojej treści do wymiaru i poboru składki z tytułu podlegania obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, co tylko wspiera argumentację w przedmiotowej sprawie.

Mając na uwadze powyższe, jak i fakt, że przedmiot sprawy o składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, zakreślała zaskarżona

decyzja organu rentowego, nie ma podstaw aby uznać, że przedstawione w zażaleniu kwestie przez wnioskodawcę dotyczące objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego świadczą, iż rozpatrywana sprawa była sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Przedmiotowe ograniczenie dopuszczalności wnoszenia skarg kasacyjnych ze względu na kodeksowe wskazanie minimalnej wartości przedmiotu kasacyjnego zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.), przewiduje, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych, jeżeli przedmiotem sprawy nie jest objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, przyznanie lub wstrzymanie emerytury lub renty. Treść tego przepisu nie upoważnia do zaaprobowania zaprezentowanego w zażaleniu wniosku, że sprawa wszczęta odwołaniem od decyzji organu rentowego opiewającą na kwotę 8.614, 26 zł, z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, jest sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Sąd Apelacyjny nie naruszył przepisu art. 398² § 1 k.p.c. - odrzucając skargę kasacyjną jako niedopuszczalną ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia niższą niż dziesięć tysięcy złotych. Prawdłowo bowiem przyjął, że sprawa, w której przedmiotem sporu jest wyłącznie wysokość składek na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne ma charakter majątkowy i nie jest jednocześnie sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Wartość przedmiotu zaskarżenia była niższa niż dziesięć tysięcy złotych – w konsekwencji skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna zgodnie z przepisem art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.

Z powyższych względów – uznając bezzasadność rozpatrywanego zażalenia – Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie przepisu art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c.